

ZÖLD ÓVODA Kritériumrendszer

(és kapcsolódása az Önértékelési szempontsorokhoz)

A feladat ellátási hely által benyújtott pályázati anyag önértékelésében megjelennek, szerepelnek azok az elvek, tartalmi követelmények, amelyek a Zöld Óvodai Kritériumrendszer szerinti működést bizonyíthatóvá teszik.

1. Az **óvoda a pedagógiai küldetésében, pedagógiai programjában és szellemiségében**, konkrét hivatkozásokkal kimutathatóan és tetten érhetően az országos tartalmi szabályozó által - 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról - megfogalmazott környezeti és egészségnevelési prioritások alapján működik, összhangban a helyi önkormányzati dokumentumokban megfogalmazottakkal. Az óvoda pedagógiai programja a környezettudatos nevelést kiemelten „kezeli”, erre építi a fejlődést elősegítő tevékenységeket, tartalmazza a fenntarthatóság pedagógiája iránti elkötelezettséget, előtérbe helyezi a helyi értékek megismerését, védelmét és megőrzését. *(Az önértékelési szempontsor minden pontja, de hangsúlyosan: 1., 3., 7., 8.)*
2. Az **óvodai nevelés dokumentumaiban** markánsan megfogalmazásra kerülnek a fenntarthatóságra nevelés elvei alapján folyó nevelőmunka jellemzői, a környezet-és egészségtudatosságra nevelés elvei és területei. A helyi természeti értékek védelmének nevelése hangsúlyosan jelenik meg. *(Az önértékelési szempontsor 1. pontjának óvodai dokumentumokra vonatkozó része).*
3. A **helyi óvodai nevelési célok, feladatok** megfogalmazásában a természet- és környezetvédelmi feladatok kiemelten szerepelnek a helyi adottságok alapján (pl. fák védelme, faápolás, faültetés, madárvédelem, a lakóhely-megismerési tevékenységek, az épített és a természeti környezet védelme, stb.). Részletesen szerepel a dokumentumokban és az óvodai nevelőmunka folyamatában a pedagógiai program feladatainak zöld tartalma. A tevékenységek rendszerében tükröződnek a környezeti vonatkozások. A kapcsolatokban megjelennek a zöld témával összefüggő kapcsolatok is. *(Az önértékelési szempontsor 1., 3., és 8. pontjai).*
4. **Célként, valamint feladatok elemeként** az óvodai tevékenységekbe beépülnek a „**hungarikumok**” - a helyi sajátosságok figyelembevételével. Megfogalmazásra kerül az óvodapedagógusok által szervezett és irányított, valamint külső szakmai segítséget igénybe vevő népművészeti és kézműves képzés, mely megjelenhet a kézműves tevékenységektől a néptáncig, a népdaltól, a magyar növény- és állatfajoktól, a gyógynövényekig, a magyar konyha jellemzőitől a magyar népi viseletekig vagy akár az építészet ismeretéig. *(Az önértékelési szempontsor 1., 3., és 8., pontjai.)*
5. A nevelőmunka hatékonysága érdekében az **óvodapedagógusok alkalmazott módszerei segítik a tanulási környezet megteremtését**. A tevékenységekben megvalósuló tanulás során kiemelt helyet kap a játék, a játékos cselekvéses tanulás, a szenzitív módszerek, a terepi tapasztaltatás, a tevékenykedtetés, a felfedeztetés, az élménypedagógia, a projektpedagógia, a kooperatív tanulási elemek alkalmazása. Az óvoda rendelkezik külön kidolgozott erdei óvoda programmal. *(Az önértékelési szempontsor 1., 3., és 8., pontjai.)*

6. A **nevelés folyamatában** a mit, mivel, mikor, hogyan és kivel kérdésekre épített fejlődést elősegítő tevékenységek kerülnek megvalósításra (pl. az igényeknek, szükségleteknek megfelelően valósul meg a képességek fejlesztése, a különféle eszközök használatának megtanulása, az ismeretszerzés és alkalmazás modern módszereinek használata, kirándulások szervezése, stb.) A gyermekek nevelése egyéni képességükhöz és fejlettségükhöz igazodó differenciált bánásmód elve alapján valósul meg. Figyelembe veszi a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelését is. Megtalálható az alapvetően fontos fogyasztói, táplálkozási, ételkészítési ismeretekre nevelés, szoktatás. (Az *önértékelési szempontsor 1., 3., 4., 6., 8., 9., 10., 11., pontjai* .)
7. **Széles körű kommunikációs kapcsolat folyik az óvoda és partnerei között.** A vidék szellemi és fizikai infrastruktúra, az életképes vidéki települések, helyi közösségekhez kapcsolódó nevelési folyamatok hangsúlyában a helyi térségi identitás erősítése kap nagy hangsúlyt. Ezzel biztosított a társadalmi hatás, közvetetten a fenntarthatóság, vagyis partneri kapcsolat működik a környezet-, egészség- és természetvédelem érdekében, az óvoda környezetében élőkkel: a szülőkkel, a lakossággal, a környező óvodákkal, és más gondozási-, nevelési-, valamint nevelési-oktatási intézményekkel. (Az *önértékelési szempontsor 1., 5., 9., 10., 11., pontjai*)
8. Az intézmény **kapcsolatrendszerében** (a fenntartói oldal vonatkozásában, a vidékfejlesztési tézisek érdekében) a tervezésben és a megvalósításban fontos feladatként jelenik meg a helyi igények, lehetőségek és szükségletek összhangja. (Az *önértékelési szempontsor 1. 5., 9., 10., 11., pontjai*)
9. A gyermekek életkorának megfelelő **hagyományok ápolása**, gazdagítása megvalósul az óvoda életében a szülők bevonásával, és így a **családdal való kapcsolatban, valamint a település speciális színterein.** A népszokások, jeles napok - világnapok nemzetközi és hazai akciónapok – ünneplésénél érvényre jutnak a helyi környezeti adottságok. Az óvodapedagógusok folyamatosan gyarapítják a környezeti neveléshez kapcsolódó szakirodalmat, a felnőttek és a gyermekek környezet- és egészségbarát szemléletét formáló kiadványokat, könyveket. Alakítják a gyermekek közvetlen és tágabb környezetének (család, település) környezettudatos szemléletét, fogyasztói szokásait. (Az *önértékelési szempontsor 5., 9., 10., 11., pontjai*)
10. **Az óvoda dolgozói** tisztában vannak - beosztásuknak, valamint feladatkörüknek megfelelő elvárásokkal, a fenntarthatóság tartalmi jellemzőivel és ez az óvoda minden tevékenységében megnyilvánul. Ezáltal az óvoda felnőtt közössége munkahelyi életmódjával és munkájával pozitív mintát nyújt a környezettudatos magatartásra, az ökológiai szemléletformálásra, az egészséges életmód szokásainak megalapozására, a közösségi egészséges életvitelre. (Az *önértékelési szempontsor 2., 7., 9., 10., 11., pontjai*.)
11. A **nevelőmunka folyamatában résztvevő szakemberek és a pedagógiai munkát segítő alkalmazottak**, (logopédus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, pedagógiai asszisztens, szociális munkás, pszichológus, dajka, óvodatitkár, karbantartó stb.), tiszteletben tartják az adott óvoda helyi nevelési elveit, melyek a település- és vidékfejlesztéssel, egészségneveléssel és környezeti neveléssel is kapcsolatosak. (Az *önértékelési szempontsor 1., 3., 8., 10., 11., pontjai*.)
12. Az **intézményvezető és az óvodapedagógusok** példamutató magatartása, és erős szemléletbeli meggyőződése vezérli a Zöld Óvoda Kritériumai szerinti működést, a nevelőmunka megvalósítását. Az óvodában a munkaközösség működése, valamint a Zöld Óvodai tevékenységekkel foglalkozó mentori feladatok megfogalmazása és megvalósítása elengedhetetlen követelmény. Elhivatottsága, elkötelezettsége

függvényében részt vesz az óvoda Zöld Óvoda mentori, valamint Bázisintézményi feladatok megvalósításában is. *(Az önértékelési szempontsor 1.,7.,9.,10.,11.,pontjai.)*

13. Az **óvodapedagógusok** külső és belső továbbképzéseiben meghatározó szempont a Zöld Óvodai programokkal kapcsolatos témák frissítése, kiegészítése, a folyamatos fejlesztés. (bázisóvodai, mentori, erdei óvodai feladatok ellátása, stb.) *(Az önértékelési szempontsor 1., 2.,7.,9.,10.,11., pontjai.)*
14. Az óvodában a **pedagógusok a szülőkkel együtt** a rontott (használt) papírokat külön tárolóba teszik, hogy a gyerekek újból és sokféleképpen felhasználhassák tevékenységeik során. *(Az önértékelési szempontsor 3., 6., 8., 9. pontjai)*
15. A **biztonságos ételmisszerellátás**, a piachoz kapcsolódóan a tudatos fogyasztó és vásárló program célkitűzése kap helyet az óvoda működésében, a népegészségügyért felelős tárcák célkitűzéseivel összhangban. *(Az önértékelési szempontsor 1., 3., 5., ,7.,8., 9.,10.,11.,pontjai.)*
16. Az **óvodaépület** helyiségeinek berendezése segíti a környezetbarát szemléletmód, valamint az egészséges életmód megalapozását. Az óvoda berendezése az egyszerűség, a takarékoság a praktikusság jegyeit mutatja, a helyi sajátosságot is tükröző természetes anyagok felhasználása érvényesül. A gyermekek által használt eszközöket, játékokat, berendezési tárgyakat ezen elvek felhasználásával biztosítják. *(Az önértékelési szempontsor 4., 6., 9., 10., 11.pontjai)*
17. Minden **csoportszobának** egyéni hangulata, arculata van, sok-sok növényvel, a természetsarokban a természet által adott „kincsekkel”. A gyermekek rendszeresen, folyamatosan növényápolási, állatgondozási feladatokat látnak el az egészségügyi előírásoknak megfelelő és megengedett mértékben. *(Az önértékelési szempontsor 1.,4., 6., 9., 10., 11.pontjai)*
18. Az **óvoda udvara** mentes a legtöbb allergiát, valamint az esetleges mérgezést és sérülést okozó növényektől. Az óvodakertben a helyi lehetőségek figyelembevételével valósul meg a zöldséges- és virágoskert, a gyógy-és fűszernövény rész, a sziklakert, a kerti tó, stb. A gyermekek kertgondozáshoz kisméretű kerti szerszámokat használnak. Az udvari játékok környezetbarát anyagból készülnek, és megfelelő helyet, teret adnak a gyermekek szabad játéknak. Az udvari árnyékolók és ivókút, illetve ivási lehetőség biztosított. A gyermekek számára mindennap megfelelő hely és idő áll rendelkezésre a szabadban történő egészséges mozgáshoz, játékhoz. *(Az önértékelési szempontsor 4., 6., 9., 10., 11.pontjai)*
19. A **szelektív hulladékgyűjtés** biztosított az óvodában (pl. papír, műanyag stb.), kivéve a veszélyes hulladékokat (pl. elem, olajos palack stb.). A „hulladék nem szemét” elv hasznosítása az újrafelhasználás érdekében (ajándékkészítés, játékkészítés stb.) is megvalósul. *(Az önértékelési szempontsor 3., 4., 6., 8., 9., 10.)*
20. Az **óvoda működtetése** során az óvoda vezetősége kiemelten törekszik a környezetkímélő anyaghasználatra (környezetbarát tisztítószer használata), a tudatos takarékosagra, a kapcsolatok széles és többirányú kiépítésére. A takarékosági rendszer kiépített az óvodában a villany-, a vízhasználat és a fűtés terén. Az épületen belül a megújuló energialehetőségek kihasználására, kiépítésére kell törekedni a fűtés, világítás, meleg víz, stb. biztosítása terén. Energiatakarékos izzók vannak a folyosókon, termekben a világítás megfelel az egészségügyi előírásoknak. A fűtési rendszer környezetbarát. Automata WC öblítőt, hideg-meleg kevert csapvizet, a levegő illatosítására gyógynövényeket használnak, stb. *(Az önértékelési szempontsor 4., 6., 9., 10., 11.pontjai).*